

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL POLİTİKA VE GÖÇ
ÇALIŞMALARI UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

2022 YILI FAALİYET RAPORU

ASPAG

Akdeniz Üniversitesi Sosyal Politika ve Göç
Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

2022 YILI ASPAG FAALİYET RAPORU

Etkinlikler

17 Mayıs 2022, Sergi ve Panel, Antalya

Savaş, Kadın ve Göç

21 Ekim 2022, Konferans, Antalya

Türkiye’de Göç Politikaları ve Uygulama Örnekleri

19-30 Aralık 2022, Sergi Projesi, Antalya

Çocukların Gözünden Göç

Merkez Yönetim Kurulu

Prof. Dr. Erol ESEN, Müdür, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,

Doç. Dr. Hanife YÜKSEL, Müdür Yardımcısı, Güzel Sanatlar Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi, Şerife DURMAZ, Müdür Yardımcısı, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Sibel HOŞTUT, İletişim Fakültesi

Prof. Dr. Taner KORKUT, Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Gönül DEMEZ, Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Mehmet CANBULAT, Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa Erdem CAN, Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Evren TERCAN KAAS, Spor Bilimleri Fakültesi

Akdeniz Üniversitesi bünyesinde faaliyetlerini sürdüren ASPAG, 2017 yılında kuruldu. 23 Kasım 2020 tarihli değişiklikle ASPAG Yönetmeliği (file:///C:/Users/DELL/Downloads/c3bf82a4-046f-463f-aa2e-78473da95008.pdf) bugünkü şeklini almıştır.

Göç araştırma ve uygulamalarının interdisipliner niteliğine uygun olarak kuruluş amacını oluşturan ASPAG'ın hedefleri kısaca şunlardır: Sosyal politika ve göç alanında bilimsel araştırmalar yapmak; araştırma ve uygulamadan gelen uzmanları bir araya getirerek işbirliği imkânı yaratmak; sosyal politika ve göç konusunda projeler, paneller, sempozyumlar ve kongreler düzenlemek; ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde göç konusunda edinilen bilgi ve deneyimleri Türkiye'de ihtiyaç duyan kurum ve kuruluşlar ve çalışanlarına ulaştırmak; bilimsel etkinlikler yürütmek, özellikle günümüzde deneyimlenen göç sorunlarına ilişkin mevcut teorileri ve bu konuda yürütülen çalışmalarını yakından takip ederek bu sorunlara sürdürülebilir çözümler geliştirmeye katkı sunmak.

Yerel düzeyde ise sosyal politika ve göç konusunda Merkezin etkin olarak oluşturduğu çıktıları, raporları ve referans kaynaklarını erişime uygun hale getirerek kamuoyunda bu konuda farkındalık yaratmak ve bilgilendirmek; Antalya'nın bir dünya kenti olması itibarıyla Merkezin çalışmalarını Akdeniz Üniversitesi ve Antalya'nın tanınırlığına gerek ulusal gerekse uluslararası alanlarda katkı sunmaktır.

ASPAG Organlarının Oluşturulması

2022 Mart ayında atanan ASPAG'ın yeni Yönetim Kurulu'nun oluşturulmasında, sosyal politika ve göç konusunun disiplinler arası niteliği dikkate alınmıştır. Yönetim Kurulu'nu (https://goc.akdeniz.edu.tr/tr/yonetim_kurulu-5901) oluşturan dokuz akademisyenin seçiminde, üyelerin farklı fakültelerden olmasına özen gösterilmiştir. ASPAG'ın diğer bir organı olan Danışma Kurulu üyelerinin belirlenmesinde de aynı ilke gözetilmiştir. Üniversite içi ve üniversite dışından olmak üzere 20 farklı kurum ve kuruluş temsilcisinden oluşan Danışma Kurulu üyelerinden (https://goc.akdeniz.edu.tr/tr/danisma_kurulu-6046) Merkez çalışmalarının paydaşları olarak öneriler sunma ve planlanan etkinliklerin gerçekleştirilmesine katkı vermeleri beklenmektedir. Ayrıca bilgi ve deneyim alışverişi ihtiyacı gördükleri konularda Danışma Kurulu üyeleri görüş ve önerileri sunmaktadırlar.

ETKİNLİKLER

Kuruluşundan bu yana birçok etkinliğe imza atan ASPAG, Mart 2022'de göreve gelen Yönetim Kurulu öncülüğünde özellikle güncel konularda kamuoyunu aydınlatmaya ve göç konusunda pozitif gündem oluşturmaya katkı sunmaya özen göstermiştir.

17 Mayıs 2022'de Akdeniz Üniversitesi Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Araştırma ve Uygulama Merkezi (KATCAM) ve Antalya Sanatçılar Derneği ile işbirliği içinde ASPAG "Savaş, Kadın ve Göç" konulu sergi ve panel gerçekleştirmiştir. Programda, İİB Fakültesi'nde Antalya'da yaşayan göçmen kadın sanatçıların resim çalışmaları sergilenmiştir. Antalyalı göçmen kadın sanatçılar, savaşlardan ve onu takip eden göçlerden özellikle kadınların etkilenmesini konu alan eserleriyle ziyaretçilerin büyük beğeni toplamışlardır. Yaklaşık 100 katılımcının hazır bulunduğu sergi açılışının arkasından gerçekleştirilen aynı konulu panelde, konuşmacılar savaş nedeniyle çoğu kez çocukları ile birlikte ülkelerini terk etmek zorunda kalan kadınlar konusuna dikkat çekilmiştir.

Oturum başkanlığını KATCAM Müdürü Doç. Dr. Gülay Yılmaz'ın yaptığı Panelde, ANSAN Başkanı Tecelli Sercan Sırma, Süleyman Demirel Üniversitesi Öğretim üyesi Prof. Dr. Songül Sallan Gül ve Akdeniz Ukraynalılar Derneği Başkanı Natalia Karaca konuşmacı olarak katılmışlardır. Şubat 2022'de başlayan Rus-Ukrayna savaşına da atıfta bulunarak, konuşmacıların dikkat çektikleri bir diğer konu da kadınların savaş durumlarında sadece kendilerini korumak için değil, ailelerini ve çocuklarını korumak için doğdukları ve büyüdükleri yeri eşleri yanlarında olmadan terk etmek zorunda kalmalarıdır. Sadece göç yollarındaki çile değil, onları ulaştıkları ülkelerde de birçok zorluklar bekliyordur, ayrımcılık gibi, yoksulluk gibi hatta cinsel şiddet gibi. Rusya'nın saldırısı sonucu büyük acıların yaşandığı Ukrayna'dan gelen göçmen kadınların durumunu da değerlendiren konuşmalar sırasında duygusal anlar yaşanmıştır.

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim üyesi ve ASPAG Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Hanife Nerhis Yüksel'in kreasyonu olan ve göçü sembolize eden heykelticiklerin takdimi ile konuşmacılara teşekkür eden ASPAG, bu tür etkinliklerin gelecekte de devam edeceğini duyurmuştur.

Arap Baharı sonucu göçün yeni boyutları ile tanışan ve Dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan **Türkiye'de, "Göç Politikaları ve Uygulama Örnekleri"**, 21 Ekim 2022'de ASPAG tarafından gerçekleştirilen Konferansa konu olmuştur. Friedrich Ebert Vakfı Türkiye Temsilciliği ile ortaklaşa düzenlenen programa Galatasaray Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Didem Danış, Karabük Üniversitesi'nden Dr. Öğr. Üyesi Yuliya Biletska ve Muğla Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Muammer Tuna birer akademik sunumla katılmışlardır. Ayrıca Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt ve Antalya Konyaaltı Belediyesi Yabancılar Meclisi Başkanı Zera Vareldzhi de güncel uygulamalar hakkında bilgi vermişlerdir.

Programda, Türkiye'nin son on yıldaki göç politikaları yanı sıra Rusya ve Ukrayna arasında devam eden savaş nedeniyle Türkiye'ye gelen Rusya ve Ukraynalıların durumu ile birlikte, Türkiye'de yerleşik yaşayan göçmenlerin sosyal uyumu konuları da ele alınmıştır.

"Türkiye'nin Göç Politikaları ve Sonuçları" başlıklı konuşmasında Galatasaray Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Didem Danış, göç politikaları konusunda Türkiye'nin hem göç alan hem de göç veren bir ülke olarak diğer birçok bölge ülkesinden farklılığını vurgulamıştır. Doç. Dr. Danış, Avrupa Birliği'nin de finansal destekleri sonucu göçün insani boyutu ile ilgili birçok hizmet alanında başarılı olan Türkiye'deki kurum ve kuruluşların kamuoyunu bilgilendirme konusunda daha aktif olmaları gerektiğine dikkat çekmiştir. Aksi takdirde göç, merkezi yönetim kurumlarının konusu olarak kalacağı ve yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının bu konuda çok fazla destek veremeyeceğine dikkat çekmiştir. Özellikle göç konusunda sorumluluk alan kurum ve kuruluşlardaki kamu çalışanlarının alanla ilgili hızla ve kapsamlı bir şekilde bilgilendirilmeleri gerektiği de, tartışmalarda dile getirilen konulardan biridir.

Karabük Üniversitesi'nden Dr. Öğr. Üyesi Yuliya Bletska, “*Ukrayna Vatandaşlarının Türkiye’ye Seyahat Koşulları ve Ukraynalı Mültecilerin Son Durumu*” konulu sunumunda, savaştan kaçıp Türkiye’ye gelen Ukraynalılarla ilgili büyük bir belirsizliğin sürdüğüne dikkat çekerek, bunların daha fazla mağdur edilmemeleri için bir an önce tedbir alınmasının önemli olduğunu vurgulamıştır. Prof. Dr. Muammer Tuna da; “Yerleşen Göçmenler” olarak ifade ettiği “*Türkiye’de Yaşayan Yerleşik Göçmenlerin Sosyal ve Ekonomik Yaşama Katılımı*” konulu sunumunda, göçmenlerin sosyal çevreleriyle kayda değer bir sorunlarının olmadığına dikkat çekmiştir. Onların homojen bir grup olmadıklarını vurgulayan Prof. Tuna, Türkiye’de yerleşik yaşayan göçmenlerin büyük bir kısmının Türk kültürünü özümsemelerine karşılık, diğer bir kısmının ise kendi içine kapalı ve dışarıyla izole bir hayat sürdürdüklerine dikkat çekmiştir.

Semanur Kurt, Antalya’da yaşayan göçmenlerin Kent Konseyi çalışmalarının önemli bir parçası olduğunu vurgularken, Zera Vareldzhi Konyaaltı ilçesinde 20’nin üzerinde göçmen kuruluşunun Yabancılar Meclisi’nde temsil edildiğini ve bunlarla iyi bir işbirliği ortamının oluşturulduğunu dile getirmiştir. Antalya’da yaşayan göçmen kuruluşları ile kurumsal işbirliğini ele alan kapanış oturumunda katılımcılar, göçmenlerin yaşadığı çeşitli sorunlara dikkat çekerek, belediyelerin bu konuya daha fazla yoğunlaşmaları gerektiğini dile getirmişlerdir. ASPAG Yönetim ve Danışma Kurulu üyelerini de buluşturan konferansa Antalya’dan 30’a yakın kurum ve kuruluş temsilcisi katılmıştır.

ASPAG’ın 2022 yılının son etkinliği çocukların göçü sanat yoluyla ifade etmelerini içeren bir proje olmuştur. Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nin danışmanlığı ve Okyanus Kolejlere Antalya Konyaaltı Kampüsü ile işbirliği içinde gerçekleştirilen projede, Rusya, Ukrayna, Kazakistan, İran, Kanada, Birleşik Arap Emirlikleri gibi farklı ülkelerden gelen 8 ile 12 yaş arası çocuklar göçü resmetti. Çalışmalarını Ekim ayında başlatan “**Çocukların Gözünden Göç**” konulu projeye toplam 21 resimle katılan çocuklar, eserlerini daha sonra sergiledi. Dünya Göçmenler Günü’nü takip eden 19 Aralık’ta açılışı yapılan resim sergisi, 30 Aralık tarihine kadar Akdeniz Üniversitesi Olbiya Sergi Salonu’nda Antalyalı sanatseverlerin beğenisine sunulmuştur. Bu çalışma ile ASPAG, uzun mesafeler katedip, komşularını, arkadaşlarını, evlerini ve okullarını geride bırakıp Antalya’ya “göç eden çocuklar” ve onların ailelerinin durumuna dikkat çekmek istemiştir.

2022 yılı ASPAG için yeni bir yapılanma ve oryantasyon yılı olmuş; organlarını yeniden oluşturmuş, olası faaliyet ortaklarını tespit etmiş ve etkinlik konuları ve yöntemleri konusunu yeniden belirlediği verimli bir yıl olmuştur. Yoğun bir katılımı gerçekleştiren programlarında ASPAG, konulara mümkün olduğunca geniş bir perspektiften bakmayı, dünya kamuoyunu en fazla meşgul eden göç hareketlerinin yerel, bölgesel, ulusal ve küresel boyutlarını dikkate alan akademik ortamlarda ele alınmasını sağlamıştır. Konuyu göç ve göçmenler üzerine tartışmalarla değil, göçmenler ve göçmen kuruluşları ile birlikte değerlendirmeye özel özen göstermiştir.